

Nr 15

Utlåtande i anledning av väckt motion om avskaffande av förfarandet med kungörelse i kyrka.

Första lagutskottet har till behandling förehått en i andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 574 av herrar Nilsson i Lönsboda och Carlsson i Huskvarna. I motionen hemställs, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av författningarna som innehåller stadgande om kungörelseförfarande i kyrka för att åstadkomma ett mera tidsenligt publiceringsförfarande.

Beträffande skälen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Gällande bestämmelser

Föreskrifter om kungörelsers uppläsande i kyrka finnes i ett stort antal författningar. Denna form för kungörande har därvid ofta kombinerats med ett eller flera andra kungörelseförfaranden: införande i Post- och Inrikes tidningar, i länskungörelserna eller i en eller flera ortstidningar, anslag i rättens kansli eller annan plats i orten o. s. v. Föreskrifter om kungörande i kyrka förekommer t. ex. i rättegångsbalken, i författningar rörande jorddelning, vattenrätt, expropriation, lagfart, in-teckning, lösöreköp, exekutiva auktioner, vägar, allmänningar, skogsbruk, ägofred, jakt och fiske m. m.

I flera fall är kungörandet i kyrka utgångspunkt för besvärstid eller betraktas som delgivning. I kungl. brev den 5 januari 1808 angående utslag rörande menigheter stadgas t. ex., att resolutioner och utslag som länsstyrelserna eller kollegierna meddelar uti ekonomi- eller politimål av allmänt intresse skall kungöras genom uppläsning från predikstolen samt att besvärstiden räknas från uppläsandet.

Sålunda förefintliga bestämmelser om kungörelsers uppläsande i kyrka tillämpas emellertid ej enligt ordalagen i de särskilda författningarna. Genom *lagen den 13 mars 1942 med vissa bestämmelser om kungörande i kyrka* har man nämligen i princip avskaffat uppläsandet i kyrka av s. k. världsliga kungörelser. I 1 § nämnda lag stadgas, att om i lag eller författning är föreskrivet, att kungörelse skall uppläsas i kyrka, skall i stället före gudstjänstens början i vapenhuset eller å annan lämplig plats i eller invid kyrkan anslås kungörelsens rubrik eller kort uppgift om dess innehåll jämte tillkännagivande, att kungörelsen, där ej laga hinder möter, skall under

den närmaste veckan finnas tillgänglig för allmänheten å pastorexpeditionen eller annat ställe, som av vederbörande präst bestämts. Hålles gudstjänsten annorstädes än i kyrkan, skall anslag äga rum, där den förrättas. Vad sålunda stadgas skall icke äga tillämpning å kungörelse om vars uppläsande bestämmelse meddelas i kyrkohandboken. Enligt 2 § samma lag äger Konungen utan hinder av vad i 1 § sägs förordna, att kungörelse, som är av synnerlig betydelse eller rör kyrkliga angelägenheter, skall, jämte det rubrik eller uppgift om innehållet på angivet sätt anslås, uppläsas i kyrkan.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av ovannämnda lag har meddelats i *kungörelsen den 29 maj 1942 (nr 314)*. Däri föreskrives, att kungörelse, när den överlämnas till vederbörande pastor, antingen skall vara försedd med rubrik innehållande kort uppgift om innehållet eller ock vara åtföljd av sådan uppgift. Anslag om kungörelse skall ske genom att rubriken eller uppgiften införes i förteckning, som uppsättes å tid och ställe, som stadgas i 1 § av lagen. Å förteckningen skall pastor ange var och under vilken tid kungörelsen finnes tillgänglig för allmänheten. Pastor är icke pliktig att i förteckningen upptaga kungörelse, som ej kommit honom till handa senast dagen före gudstjänsten. Förteckningen skall upprättas enligt formulär, som fastställs av chefen för justitiedepartementet. Pastor skall utfärda bevis om att kungörelse anslagits på föreskrivet sätt. Jämte det rubrik eller uppgift om innehållet anslås, skall uppläsning från predikstolen ske av kungörelse, om vars uppläsande Konungen särskilt förordnat, kungörelse enligt stadgan om prästval samt, där så beslutas av kyrkostämman eller kyrkofullmäktige, jämväl andra i lag eller författning föreskrivna kyrkliga tillkännagivanden.

Föreskrifter om profan kungörelses uppläsande i kyrka innebär således numera i allmänhet allenast, att meddelande om kungörelsen anslås. Det må i detta sammanhang nämnas, att bestämmelser om liknande publiceringsförfaranden genom anslag har givits även på annat sätt. Enligt 14 § *kommunallagen* skall sålunda kungörelse om fullmäktigsammanträde, innehållande uppgift om tid och ställe för sammanträdet och de ärenden, som därvid skall behandlas, anslås å en av kommunen på lämplig plats anordnad anslagstavla (kommunens anslagstavla). Sådan kungörelse skall utfärdas av ordföranden eller vid hinder för honom av vice ordföranden. Uppgifter om justering av fullmäktiges och kommunala nämnders protokoll skall även enligt 24 § samt 39 och 45 §§ *kommunallagen* anslås å samma tavla.

Vidare finnes i vissa författningar mera *allmänt hållna bestämmelser om kungörelsens tillkännagivande genom anslag*. I 21 kap. 10 § jorrdelningslagen, 6 § ensittarlagen och 23 § gruvlagen föreskrives sålunda, att vissa meddelanden skall kungöras bl. a. genom anslag »i socken- eller rådstugan eller å annan lämplig plats inom kommunen». Enligt 3 § lagen angående stenkolsfyndigheter skall visst meddelande anslås »på lämpligt ställe i orten».

I detta sammanhang må även uppmärksammas vissa ändringar, som i anslutning till 1942 års lagstiftning om kungörande i kyrka samtidigt verkställdes i *kungörelsen den 23 oktober 1915 angående länskungörelser*. Sålunda stadgas, att länsstyrelse, om det är synnerlig vikt att tillkännagivande, som intagits i länskungörelserna, vinner spridning bland allmänheten och annat kungörelsesätt ej är föreskrivet, må förordna, att tillkännagivandet anslås å lämpliga platser inom länet. Uppsättandet av anslagen skall verkställas av polisman eller annan lämplig person i orten. Planer för uppsättande av sådana anslag skall uppgöras av polischeferna och underställas länsstyrelsen för godkännande.

Historik

Frågan om inskränkande eller upphävande av uppläsandet av kungörelser i kyrkorna har alltsedan början av 1800-talet vid ett flertal tillfällen varit föremål för riksdagens behandling.

En närmare redogörelse för vad härutinnan förekommit lämnas å s. 3—8 i första lagutskottets utlåtande nr 41 vid 1955 års riksdag i anledning av väckta motioner, I: 162 och II: 205, om ändring av bestämmelserna angående vissa kungöranden i kyrka. Motionärerna uttalade att bestämmelserna borde så ändras att skyldighet för präst att taga befattning med uppläsning, anslående eller hållande av profana kungörelser tillgängliga å pastorsexpeditionen upphävdes och hemställde därför att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära ändring av bestämmelserna i enlighet med vad sålunda föreslagits. Utskottet hemställde att riksdagen i anledning av motionerna måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna vad utskottet i utlåtandet angivit. I detta anförde utskottet — efter att ha erinrat om att uppläsningen av profana kungörelser i kyrka efter hand alltmer inskränkts och slutligen genom 1942 års lagstiftning i princip avskaffats och ersatts med anslag i kyrkan — ytterligare följande:

Motionärerna föreslå nu, att denna sista återstod av det forna kungörelseläsandet från predikstolen skall avskaffas, och motivera sin framställning med att modernare publiceringsmetoder, såsom press, radio m.m., gjort anslagen i kyrka onödiga. Det torde ej heller kunna råda delade meningar om att de rubriker över inkomna kungörelser, vilka nu författningsenligt uppsättas i kyrkorna, praktiskt taget sakna betydelse i publiceringshänseende. Detta synes även bekräftas av de svar, som enligt vad ovan återgivits avgåvos å den till domkapitlen ställda rundfrågan angående tillämpningen av 1942 års lagstiftning. Som nämnts har också det tillämpade anslagsförfarandet redan från sin tillkomst avsetts endast som ett provisorium; och detta har även understrukits av första lagutskottet i dess yttrande över de vid 1943 års riksdag väckta motionerna i ämnet.

Utskottet delar sålunda motionärernas uppfattning, att den nu tillämpade metoden icke är tillfredsställande och att åtgärder böra vidtagas i syfte att

få till stånd en bättre ordning. Att omedelbart och allmängiltigt föreskriva, att de särskilda stadgandena om kungörande i kyrka skola upphöra att gälla, låter sig dock icke göra bl.a. av den anledningen, att i flera fall kungörandet utgör utgångspunkt för fatalietet. I stället synes man, såsom föreslagits i 1945 års promemoria, böra reformera etappvis. Den första etappen kan för övrigt sägas redan ha tillryggalagts genom att de kommunala kungörelserna vid kommunallagsreformen överförts till den kommunala anslagstavlan. Nästa uppgift bör då i enlighet med promemorians förslag bli en översyn av de viktigare författningar, som alltjämt inrymma bestämmelser om kungörande i kyrka, varvid denna publiceringsmetod utbytes mot andra sådana eller, där så kan ske, slopas utan ersättning. Enligt utskottets mening är emellertid detta reformarbete icke av den omfattning eller angelägenhetsgrad, att det synes påkallat att enbart härför tillsätta en särskild utredning. Detta skulle ej heller vara praktiskt lämpligt, då en sådan utredning skulle nödgas syssla med de mest skiftande lagstiftningskomplex och knappast kunna utrustas med erforderlig sakkunskap för att på varje särskilt område kunna bedöma vilka publiceringsmetoder som just där vore de lämpligaste. I stället synes man inom redan tillsatta utredningar böra vid sidan av det egentliga utredningsarbetet jämväl beakta, att kyrkokungörandet i förekommande fall bör ersättas med ett mera tidsenligt publikationsförfarande. Det är för utskottet bekant, att man vid vissa pågående utredningar har att taga ställning till frågor av detta slag. Besvärssakkunniga komma sålunda bl.a. in på spörsmålet om delgivning av administrativa beslut med menigheter och med en obestämd personkrets, och inom 1954 års fastighetsbildningskommitté söker man finna lämpliga publikationsmetoder inom jorddelningslagstiftningen. Frågan om kyrkokungörandets avskaffande synes kunna aktualiseras även vid andra pågående eller begärda utredningar. Möjligheten att ersätta det i rättegångsbalken föreskrivna kyrkokungörandet bör sålunda kunna övervägas inom 1951 års rättegångskommitté, och kungörelseförfarandet vid exekutiva auktioner bör lämpligen upptas vid den allmänna revision av **utsökningslagen**, som riksdagen begärde år 1945 (första lagutskottets utl. nr 39, rskr. nr 365). Vidare synas expropriationslagens bestämmelser om kyrkokungörande böra omprövas i samband med den av riksdagen begärda utredningen om denna lags bestämmelser angående underrättande av sakägare om expropriationsansökan. Det är även önskvärt, att man inom departementen vid omarbetning av administrativa författningar av skilda slag i förekommande fall låter kyrkokungörandet ersättas med modernare publiceringsformer. Så synes för övrigt också ske i allt större utsträckning. Som exempel kan nämnas, att ansökningar om att få tillverka explosiva varor eller eldfarliga oljor enligt tidigare bestämmelser i vissa fall skulle uppläsas i kyrka, medan enligt de nya stadganden i dessa ämnen som trädde i kraft den 1 januari 1950 kyrkokungörandet för motsvarande fall slopats, så att publicering nu sker endast i ortstidning.

Vilka publiceringsförfaranden som böra komma till användning i stället för kyrkokungörandet får naturligen bero på de särskilda kraven inom olika lagstiftningsområden. Utskottet vill emellertid som en allmän grundstatsuttala, att man bör söka skapa sådana sådana publiceringsmetoder, vilka medföra ett verkligt allmänt bekantgörande. Från denna utgångspunkt synes man böra eftersträva att använda annonsering i ortspressen, medan däremot

anslagsförfaranden i allmänhet ej äro ändamålsenliga. Att helt undvika publicering genom anslag lär dock, bl. a. av ekonomiska skäl, ej låta sig göra. Det kan möjligen även visa sig lämpligt att, sedan kyrkokungörandet avskaffats i viktigare sammanhang, genom ett allmänt stadgande utbyta denna kungörelseform även i återstående författningar och att därvid använda sig av en annan form av anslag såsom ersättning. Vid försök att skapa en ny sådan publiceringsmetod genom anslag ligger väl närmast till hands att söka begagna sig av de numera inrättade kommunala anslagstavlorna. Väljer man denna väg kan det emellertid bli nödvändigt — åtminstone om den kommunala anslagstavlan skall i någon större utsträckning tagas i anspråk för allmänna tillkännagivanden — att särskilda »anslagsförrättare» förordnas, som under tjänstemannaansvar skola handhava tavlans skötsel och utfärda bevis om anslag. Sådana mera allmänna frågor rörande den kommunala anslagstavlans begagnande synas lämpligen med det snaraste böra komma under övertägande, så att därefter de särskilda utredningarna skola kunna bättre bedöma förutsättningarna för att utnyttja denna anslagstavla.

Såsom framgår av det anförda finner sig utskottet icke kunna tillstyrka vare sig att någon omedelbar lagändring sker eller att en särskild utredning i frågan tillsättes. De ovan framhållna synpunkterna synas emellertid utskottet genom skrivelse till Kungl. Maj:t böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.

Vad utskottet hemställt bifölls av riksdagen.

Vid 1959 års riksdag väcktes en motion (II:83) om ändring av utsökningslagens stadganden om kungörande av försäljning av utmätt egendom. Första lagutskottet, som behandlade motionen, hemställde i sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 4), att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. I utlåtandet återgav utskottet sina uttalanden vid 1955 års riksdag om huru reformarbetet på ifrågavarande område syntes böra bedrivas. Utskottet anförde härefter följande:

Den förevarande motionen har, såsom tidigare angivits, väckt fråga om avskaffande av kungörelser i kyrka allenast inom ett av de många lagstiftningsområden, som i sig innefattar bestämmelser om sådant kungörande. Det synes uppenbart att publikationsmetoderna inom utsökningsrätten kommer att omprövas i samband med det år 1958 påbörjade stora reformarbetet på detta område. Härigenom kommer motionens syfte att bli tillgodosett. Vid sådant förhållande anser utskottet skäl icke föreligga att föreslå riksdagen att vidtaga någon åtgärd i anledning av motionen.

Till frågan om avskaffandet av kyrkokungörandet över huvud, såvitt gäller världsliga kungörelser, kan utskottet icke på grund av föreliggande motion taga ställning. Tydligt är emellertid att detta spörsmål, som nu varit aktuellt under en avsevärd tidrymd, icke lär kunna inom överskådlig tid bringas till en slutlig lösning över hela fältet, därest reformarbetet skall bedrivas efter de linjer utskottet skisserat i 1955 års utlåtande i ämnet. Självfallet måste det anses otillfredsställande att en publiceringsmetod, som länge ansetts vara praktiskt taget betydelslös, kommer att för lång tid framåt tillämpas beträffande kungörelser m. m. inom åtskilliga lagstiftningsområ-

den. Ifrågasättas kan därför om icke anledning finnes att ånyo överväga, huru reformarbetet skall uppläggas för att inom rimlig tid nå fram till ett slutresultat.

Remissyttranden

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden över motionen från *Göta hovrätt och domkapitlet i Västerås stift*. *Därjämte har Föreningen Sveriges häradshövdingar, Föreningen Sveriges stadsdomare, Sveriges Advokatsamfund och Svenska prästförbundet* beretts tillfälle att yttra sig över motionen.

Göta hovrätt uttalar sig i avstyrkande riktning och hänvisar därvid bl. a. till att förslag om avskaffande av kungörande i kyrka kan väntas i fråga om flera stora lagstiftningsområden, som är under revision. Hovrätten anför:

Kungörelseförfarandet i kyrkorna i fråga om världsliga kungörelser torde icke tillämpas vid nyare lagstiftning, och efter hand har den också på flera områden ersatts med en annan ordning; ett viktigt sådant är kommunallagarnas. I fråga om flera stora lagstiftningsområden, som nu äro under revision — såsom jorddelningsrätten, lagfarts- och inteckningsrätten samt utsokningsrätten — kan blivande förslag väntas innebära att kungörandet i kyrka avskaffas. Beträffande såväl rättegångsbalken som expropriationslagen har 1951 års rättegångskommitté i promemoria den 25 juli 1956 med förslag till vissa ändringar i bestämmelserna om delgivning m. m. framlagt förslag till sådana ändringar; att de hittills icke lett till proposition torde bero på att de ansetts lämpligen kunna behandlas i samband med jorddelningslagstiftningen. Frågan torde med säkerhet komma att beaktas även i andra sammanhang och är enligt hovrättens mening knappast av den betydelse att omedelbara åtgärder av annat slag äro påkallade.

Av övriga remissinstanser har *häradshövdingeföreningen, stadsdomareföreningen och advokatsamfundet* med instämmande i motionärernas uppfattning att förfarandet med kungörelse i kyrka är föråldrat och numera saknar praktisk betydelse funnit den begärda översynen motiverad. *Prästförbundets* centralstyrelse har förklarat att den icke vill motsätta sig att en utredning kommer till stånd. *Domkapitlet i Västerås* har ej avgivit yttrande.

Häradshövdingeföreningen framhåller att förfarings sättet med kungörelse i kyrka förutom att det är otidsenligt och icke ägnat att medföra åsyftad spridning av meddelanden även av andra skäl kan vara mindre lämpligt. Föreningen yttrar:

Det lär t. ex. ha inträffat, att kungörelse om exekutiv auktion å fast egendom varit anslagen i kyrkan samma dag som ägarens barn konfirmerats där. Härtill kommer att denna kungörelseform bereder församlingsprästerna ett icke oväsentligt arbete till ringa nytta. Frågan om kyrkokungörandets ersättande med annan publiceringsform torde dock vara mera omfattande och komplicerad än man vid första påseende vill tro, bl. a. därför att kungö-

reledagen i vissa fall bildar utgångspunkt för beräkning av fatalitetid. I den mån som ersättningskungörelse i tidning skulle ifrågakomma måste beaktas, att denna publiceringsmetod drager ej obetydliga kostnader, vilka i regel skulle få betalas av den enskilde sakägaren. Utskottet har tidigare, då en reform ifrågasatts, varit inriktat på att de författningar, som innehålla stadganden om kyrkokungörelse, i förevarande hänseende skulle ändras efter hand som författningarna av andra anledningar bleve översedda. Detta i och för sig lämpliga förfaringssätt leder emellertid till att reformarbetet avsevärt fördröjes och kan även orsaka en besvärande brist på enhetlighet. Frågan torde vara av sådan praktisk betydelse och olägenheterna av dess lösande i etapper så märkbara att den i motionen begärda översynen är motiverad.

Stadsdomareföreningen uttalar i sitt yttrande att förfarandet med kungörelse i kyrka utan vidare torde kunna avskaffas och där så kan vara påkallat ersättas av annat publiceringsförfarande.

Advokatsamfundets styrelse förklarar att det givetvis icke varit möjligt för styrelsen att närmare överväga spörsmålet i fråga om var och en av de många författningarna varom här är fråga. Styrelsen anför vidare:

Tänkbart är att förhållandena i något eller några fall är sådana att bestämmelser om kungörelse i kyrka bör bibehållas. Det är också möjligt, måhända till och med sannolikt, att, i den mån sådant kungörelse ersättes av ett modernare publiceringsförfarande, detta icke bör utformas efter ett enhetligt mönster. Hur kungörelseförfarandet i varje särskild författning närmare bör utformas måste nämligen avgöras under hänsynstagande bl. a. till det ändamål som kungörelset i det särskilda fallet avser att tillgodose. Detta är emellertid spörsmål som det bör ankomma på den föreslagna utredningen att närmare överväga.

Utskottet

Föreskrifter om kungörelsers uppläsande i kyrka finnes i ett stort antal lagar och författningar. Såsom framgår av en ovan lämnad redogörelse har emellertid uppläsning av världsliga kungörelser i kyrka efter hand alltmera inskränkts och slutligen genom lagstiftning år 1942 i princip avskaffats och ersatts med anslag i vapenhuset eller å annan lämplig plats i eller invid kyrkan.

Med framhållande av att kungörelseförfarandet i kyrka är föråldrat och numera saknar praktisk betydelse har motionärerna anhållit om en översyn av författningar, som stadgar sådant kungörelse, i syfte att åstadkomma ett mera tidsenligt publiceringsförfarande. Till stöd för sitt yrkande har motionärerna bl. a. åberopat följande av utskottet gjorda uttalande över en av samma motionärer vid 1959 års riksdag väckt motion om avskaffande av kungörelset i kyrka av exekutiva auktioner, vilken motion på utskottets förslag icke föranledde någon riksdagens åtgärd:

Till frågan om avskaffandet av kyrkokungörandet över huvud, såvitt gäller världsliga kungörelser, kan utskottet icke på grund av föreliggande motion taga ställning. Tydligt är emellertid att detta spörsmål, som nu varit aktuellt under en avsevärd tidrymd, icke läser kunna inom överskådlig tid bringas till en slutlig lösning över hela fältet, därest reformarbetet skall bedrivas efter de linjer utskottet skisserat i 1955 års utlåtande i ämnet. Självfallet måste det anses otillfredsställande att en publiceringsmetod, som länge ansetts vara praktiskt taget betydelslös, kommer att för lång tid framåt tillämpas beträffande kungörelser m. m. inom åtskilliga lagstiftningsområden. Ifrågasätts kan därför om icke anledning finnes att ånyo överväga huru reformarbetet skall uppläggas för att inom rimlig tid nå fram till ett slutresultat.

Den av motionärerna väckta frågan ger utskottet anledning att till en början i korthet erinra om sina år 1955 gjorda uttalanden om reformarbetets bedrivande. Utskottet anförde i denna del bl. a. att reformarbetet syntes böra ske etappvis och den närmaste uppgiften borde, eftersom den första etappen genomförts i och med att de kommunala kungörelserna vid 1953 års kommunallagsreform överförts till den kommunala anslagstavlan, bli en översyn av de viktigare författningar, som alltjämt inrymde bestämmelser om kungörande i kyrka. Utskottet ansåg emellertid detta reformarbete icke vara av den omfattning eller angelägenhetsgrad att det syntes påkallat att enbart härför tillsätta en särskild utredning. Detta skulle ej heller enligt utskottet vara praktiskt lämpligt eftersom en sådan utredning skulle nödgas syssla med de mest skiftande lagstiftningskomplex och knappast kunna utrustas med erforderlig sakkunskap för att på varje särskilt område kunna bedöma vilka publiceringsmetoder som just där vore de lämpligaste. I stället borde spörsmålet beaktas vid utredningar, som bedreves inom de olika lagstiftningsområdena. Frågan borde också uppmärksammas vid omarbetning inom departementen av administrativa författningar. Utskottet berörde jämväl frågan om vilka publiceringsmetoder som skulle kunna ersätta kyrkokungörandet. Enligt utskottet kunde det möjligen visa sig lämpligt att, sedan kyrkokungörandet avskaffats i viktigare sammanhang, genom ett allmänt stadgande utbyta denna kungörelseform även i återstående författningar och att därvid använda sig av en annan form av anslag såsom ersättning. Utskottet pekade här särskilt på möjligheten att begagna sig av de kommunala anslagstavlorna.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 december 1955 gav riksdagen som sin mening till känna vad utskottet anförte. Genom ett av justitiedepartementet utsänt cirkulär av den 19 december 1955 bringades riksdagens mening till vederbörandes kännedom.

Utskottet har inhämtat att det från pågående utredningar såvitt gäller lagfarts- och inteckningsrätten (lagberedningen), förvaltningsförfarandet (besvärssakkunniga), jorddelningsrätten (1954 års fastighetsbildningskom-

mitté), utsökningsrätten (utredningen för förberedande översyn av utsökningslagen m. m.) och vattenlagen (utredningen angående vattendomstolarnas organisation och därmed sammanhängande frågor) kan väntas förslag som innebär att kungörandet i kyrka avskaffas. Nämnade utredningar beräknas bli slutförda under år 1960 eller i början av år 1961. Vidare har utskottet erfarit att förslag till avskaffande av kungörelse i kyrka redan framlagts av 1951 års rättegångskommitté beträffande såväl rättegångsbalken som expropriationslagen.

Utskottet, som änyo övervägt frågan om huru ifrågavarande reformarbete bör bedrivas, har icke funnit skäl föreligga till ändring i den ståndpunkt riksdagen förut givit till känna. Anledning härtill synes desto mindre förekomma som den andra etappen av det enligt riksdagens intentioner bedrivna reformarbetet nu enligt vad inhämtade upplysningar utvisar synes stå inför sin fullbordan.

Med hänsyn till den tid som förflutit sedan justitiedepartementet utsände förenämnda cirkulär torde emellertid i detta sammanhang kunna ifrågasättas om icke en förnyad erinran om innehållet i cirkuläret borde tillställas vederbörande.

Med åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 574, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1960

På första lagutskottets vägnar:

EMIL AHLKVIST

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Ahlkvist, Per Olofsson, Nyström och Ferdinand Nilsson*;

från a n d r a kammaren: herrar Landgren, Ekström i Björkvik, Edlund, fru Löfqvist, fru Lidman-Frostenson, fröken Bergegren och herr Larsson i Stockholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.